

गैरआवासीय नेपाली संघ

महिला फोरमको कार्य व्वस्था सम्बन्धी नियमावली, २०२१

अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्बाट पारित भएको मिति: २०२१ जुलाई १७

प्रस्तावना: विभिन्न मुलुकहरुमा रहेका राष्ट्रिय समन्वय परिषद्हरुमा आबद्ध महिला प्रतिनिधि मार्फत विश्वभरीका गैरआवासीय नेपाली महिलाहरुलाई संयोजन गर्दै नेपाल र नेपालीको हितको लागि महिलाहरुको सामूहिक प्रयत्नलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी पार्न सञ्जाल विस्तार गर्नको लागि गैरआवासीय नेपाली संघ महिला फोरमको गठन र महिला फोरमको कार्य प्रणाली बनाउनका लागि बाञ्छनीय भएको हुँदा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले गैरआवासीय नेपाली संघको विधान २००३ (२०२१ संशोधन सहित) को दफा १७.६ को दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो नियमावली बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यी नियमहरुको नाम “गैरआवासीय नेपाली संघ महिला फोरम कार्यव्यवस्था सम्बन्धी नियमावली, २०२१” रहेको छ ।
- (२) यो नियमावली अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले निर्णय गरेको मिति बाट लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा:

- (क) "संघ" भन्नाले गैरआवासीय नेपाली संघलाई जनाउनेछ ।
- (ख) "विधान" भन्नाले गैर आवासीय नेपाली संघको विधान २००३ (२०१७ संशोधन सहित) लाई जनाउनेछ ।
- (ग) "अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्" भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्लाई जनाउनेछ ।
- (घ) "अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालय" भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयलाई जनाउनेछ ।
- (ङ) "राष्ट्रिय समन्वय परिषद्" भन्नाले संघको राष्ट्रिय समन्वय परिषद्लाई जनाउने छ ।
- (च) "फोरम" भन्नाले गैरआवासीय नेपाली संघ महिला फोरमलाई जनाउनेछ ।
- (छ) "महिला संयोजक" भन्नाले संघको महिला संयोजकलाई जनाउनेछ ।
- (ज) "क्षेत्रीय महिला संयोजक" भन्नाले संघको क्षेत्रीय महिला संयोजकलाई जनाउनेछ ।
- (झ) "क्षेत्रीय महिला उपसंयोजक" भन्नाले संघको क्षेत्रीय महिला उपसंयोजकलाई जनाउनेछ ।
- (ञ) "महिला प्रतिनिधि" भन्नाले राष्ट्रिय समन्वय परिषदको महिला संयोजक वा महिला प्रतिनिधिलाई जनाउनेछ ।

३. फोरम गठनको उद्देश्य:

विश्वभरी छरिएर रहेका गैरआवासीय नेपाली महिलाहरुलाई संयोजन गर्दै नेपाल र नेपालीको हितको लागि महिलाहरुको सामूहिक प्रयत्नलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन महिलाको साझा सञ्जाल विस्तार गर्ने रहेको छ । फोरम नेपालका पिछिडिएका महिलाहरुको जीवनस्तर उकास्न सकृय भूमिका निर्वाह गर्नेछ ।

फोरम गठन:

- (१) अन्तराष्ट्रिय समन्वय परिषद्का महिला संयोजकको नेतृत्वमा एक महिला फोरमको गठन गरिने छ ।
- (२) महिला फोरममा अन्तराष्ट्रिय समन्वय परिषद्का क्षेत्रीय महिला संयोजक, क्षेत्रीय महिला उपसंयोजक र विभिन्न देशका राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का महिला प्रतिनिधि सदस्य रहनेछन् ।
- (३) फोरमको गठन अन्तराष्ट्रिय समन्वय परिषद् कार्यसमिति गठन भएको मितिले ३ महिना भित्र गरिसक्नु पर्ने छ ।
- (४) फोरम गठन सम्बन्धमा अन्तराष्ट्रिय समन्वय परिषद्लाई महिला संयोजकले गठन भएको जानकारी दिए पश्चात् फोरम गठन भएको मानिनेछ ।
- (५) अन्तराष्ट्रिय समन्वय परिषद्का पदाधिकारी तथा सदस्य सल्लाहकारको रुपमा रहने छन् ।

४. फोरमको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) विधानको उपदफा २२.७ मा भएको प्रावधान अनुसार राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का महिला प्रतिनिधिलाई सम्बन्धित क्षेत्रको क्षेत्रीय महिला संयोजक तथा क्षेत्रीय महिला उपसंयोजकसँगको समन्वयमा संयोजन गर्ने, आवधिक विवरण लिने, महिलासँग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरु तय गर्ने ।
- (२) प्रत्येक राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का महिला प्रतिनिधिहरुले आ-आफ्नो मुलुकमा रहेका महिलाहरुलाई सम्बन्धित क्षेत्रका क्षेत्रीय महिला उपसंयोजक तथा क्षेत्रीय महिला संयोजक मार्फत एकिकृत गरेर महिला सम्बन्धी सरोकारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
- (३) नेपालमा रहेका पिछिडिएका महिलाहरुलाई सामाजिक, आर्थिक, शिक्षा, स्वास्थ्य र उद्यमशीलतामा उनीहरुको पहुँच पुऱ्याउनका लागि नेपाल सरकार, सरोकारवाला संघ संस्थाहरुसँग सहकार्य गरी उनीहरुको तालिमको लागि आवश्यक साधन श्रोत उपलब्ध गराउन क्रियाशील रहने ।
- (४) नेपालमा रहेका निम्न आय भएका महिलाहरुको शिक्षा र उद्यमशीलताको विकासको लागि छात्रवृद्धि प्रदान गर्न आर्थिक श्रोत जुटाउने कार्य गर्ने ।
- (५) महिला शसक्तिकरणको लागि कार्यहरु सञ्चालन गर्ने ।
- (६) महिलाहरुलाई आफ्नो हक अधिकारको लागि जागरण गराउने खालका कार्यहरु सञ्चालन गर्न सहकार्य र सहयोग गर्ने ।
- (७) नेपालको हरेक तह र क्षेत्रहरुमा उनीहरुको पहुँच र सहभागीताको लागि नेपाल सरकार र सरोकारवालाहरुसँग सहकार्य र समन्वय गर्ने ।
- (८) फोरमले प्रत्येक ३ महिनामा एक पल्ट नियमित रुपमा अन्तराष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा फोरमले गरेका कार्यहरुको प्रगति विवरण पेश गर्ने ।
- (९) विश्वमा रहेका नेपाली महिलाहरुको संजाललाई एकताबद्ध र सकृय बनाउनको लागि महिला सम्मेलन तथा गोष्ठीहरु संचालन गर्ने ।
- (१०) राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा महिला प्रतिनिधिको पद रिक्त भएमा बाँकी अवधिको लागि रिक्त पदमा राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को महिला फोरमका संयोजकले सम्बन्धित क्षेत्रका क्षेत्रीय महिला संयोजक तथा क्षेत्रीय महिला उपसंयोजक मार्फत राष्ट्रिय समन्वय परिषद्हरुसँग समन्वय गरेर चयनको लागि आवश्यक पहल गर्ने छ ।

- (११) गैरआवसीय नेपाली संघ र कुनै पक्ष बीच महिलाहरूसँग सम्बन्धित समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर गर्नु परेमा समझदारी पत्रको प्रकृति हेरी सम्बन्धित क्षेत्रका अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का महिला संयोजक वा क्षेत्रीय महिला संयोजक तथा क्षेत्रीय महिला उपसंयोजक र सम्बन्धित मुलुकको महिला प्रतिनिधिलाई सहभागी गराउनु पर्नेछ ।
- (१२) स्थानीय स्तरका संघ संस्थासँग समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर गर्नु परेमा सो देशको राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को अध्यक्षसँग परामर्श लिनु पर्नेछ । यस्ता समझदारी पत्रमा महिला संयोजक, सम्बन्धित क्षेत्रको क्षेत्रीय महिला संयोजक तथा क्षेत्रीय महिला उपसंयोजक र राष्ट्रिय समन्वय परिषद्बाट निर्वाचित महिला प्रतिनिधिहरूलाई पनि हस्ताक्षर गर्न सहभागी गराउनु पर्नेछ ।
- (१३) नेपालका वा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका संघसंस्थासँग समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर गर्नु परेमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद् महिला संयोजकले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को अध्यक्षसँग परामर्श लिनु पर्नेछ । यस्ता समझदारी पत्रमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद् महिला संयोजकलाई पनि हस्ताक्षर गर्न सहभागी गराईनेछ ।
- (१४) विधानको दफा २२.७ अनुसार राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को मातहतमा रही सम्बन्धित देशको महिला प्रतिनिधिको अगुवाईमा बन्ने महिलाहरूको संजाल तथा विभिन्न मुलुकहरूमा महिला फोरमको गठन गर्न तथा व्यवस्थापन गर्न सम्बन्धित क्षेत्रको क्षेत्रीय महिला संयोजक र क्षेत्रीय महिला उपसंयोजकलाई परिचालन गर्नु पर्नेछ ।
- (१५) राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को स्तरमा आयोजना गरिने महिला सम्बन्धी कार्यक्रमको संयोजन राष्ट्रिय समन्वय परिषद्बाट निर्वाचित महिला प्रतिनिधिले सम्बन्धित क्षेत्रको क्षेत्रीय महिला संयोजक तथा क्षेत्रीय महिला उपसंयोजकसँग समन्वय गरेर गर्नु पर्नेछ ।
- (१६) हरेक राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले आफ्नो मुलुकमा महिला प्रतिनिधि संयोजकको चयन गर्दा कम्तिमा पुरा कार्यकाल अथवा २ वर्षको लागि चयन गर्नको लागि महिला फोरमले अनुरोध गर्ने छ । राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा महिला प्रतिनिधिको पद रिक्त भएमा बाँकी अवधिको लागि रिक्त पदमा महिला फोरमका क्षेत्रीय संयोजक तथा क्षेत्रीय महिला उपसंयोजकले आफ्नो क्षेत्र भित्रका राष्ट्रिय समन्वय परिषद्हरूसँग समन्वय गरेर चयनको लागि आवश्यक पहल गर्न सक्नेछ ।
- (१७) राष्ट्रिय समन्वय परिषद् तथा सम्बन्धित क्षेत्रका क्षेत्रीय महिला संयोजक तथा क्षेत्रीय महिला उपसंयोजकको राय सल्लाह बमोजिम फोरमको आचार संहिता तथा आकार निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

५. फोरमको बैठक:

विभिन्न क्षेत्रका क्षेत्रीय महिला संयोजक, क्षेत्रीय महिला उपसंयोजक र विभिन्न राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का महिला प्रतिनिधिहरूसँग समन्वय, सहकार्य गरी संचालन भएका गतिविधिहरू बारे अध्यावधिक हुनको लागि तीन महिनमा कम्तिमा एक पटक स्काइप वा संचारका अन्य माध्यमबाट महिला संयोजकले अनिवार्य रुपमा फोरमको बैठक आह्वान गर्नु पर्नेछ ।

६. बैठकको निर्णय:

महिला संयोजकले बैठकमा भएका निर्णयहरूको माईन्यूट बैठक सकिएको मितिले दुई हप्ता भित्र अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा पेश गर्नु पर्ने छ ।

७. **बैठक सम्बन्धि प्रक्रिया:**

- (१) फोरमको बैठकको अध्यक्षता अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को महिला संयोजकले गर्नेछ । संयोजकको अनुपस्थितिमा संयोजकले तोकेको व्यक्तिले गर्नेछ ।
- (२) बैठकको प्रतिवेदन र निर्णय विद्युतिय अभिलेखमा राखिने छ ।
- (३) यस नियमावलीमा नपरेका कुराहरु गैरआवासीय नेपाली संघको विधानको आधारमा फोरमले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

८. **विवरण वा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने:**

फोरमले सम्पादन गरेको काम कारवाहीको विवरण वा प्रतिवेदन प्रत्येक महिना अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद् समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

९. **कार्यविधि बनाउने अधिकार:**

यो नियमावली कार्यान्वयन गर्न फोरमले आवश्यक कार्यविधि बनाउन सक्नेछ र त्यस्ता कार्यविधिहरु अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्बाट स्वीकृत भए पछि प्रारम्भ हुनेछन् ।

१०. **निर्देशन दिन सक्ने:**

- (१) अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयले फोरमद्वारा गरिने काम कारवाहीको सम्बन्धमा फोरमलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम दिएको निर्देशन पालन गर्नु फोरमको कर्तव्य हुनेछ ।

११. **बाधा अड्काउ फुकाउ:**

यस नियमावली अनुसार कार्य गर्दा कुनै बाधा, अड्काउ पर्न आएमा त्यस्तो बाधा अड्काउ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले विधानसँग नबाझिने गरी फुकाउन सक्नेछ ।

१२. **यसै नियमावली बमोजिम हुने:**

यस नियमावलीमा लेखिएका कुराहरुको हकमा यसै नियमावली बमोजिम हुनेछ ।

१३. **खारेजी र बजाउ:**

- (१) महिला फोरमको कार्यव्यवस्था सम्बन्धि नियमावली, २०१९ खारेज गरिएको छ ।
- (२) महिला फोरमको कार्यव्यवस्था सम्बन्धी नियमावली, २०१९ बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

॥समाप्त॥